

RAADSVOORSTEL

20.002418

Indiener: CDA Woerden

Datum: 5 februari 2020

Portefeuillehouder(s): Wethouder Tymon de Weger

Portefeuille(s): Energie en duurzaamheid

Contactpersoon: Job van Meijeren (indiener, raadslid)

Tel.nr.: 06-21590947   **E-mailadres:** j.vanmeijeren@cdawoerden.org

---

Onderwerp:

Initiatiefvoorstel Beleidskader kleine windmolens in gemeente Woerden

---

Samenvatting

Woerden wil de transitie naar duurzame energie graag samen met inwoners en ondernemers vormgeven. Initiatieven worden daarom ondersteund. Vanuit ondernemende inwoners is er vraag naar het mogelijk maken van kleine windmolens (tot een ashoogte van 20 meter) in de gemeente Woerden. Op dit moment worden aanvragen hiervoor geweigerd op grond van het bestemmingsplan. Dit initiatiefvoorstel maakt het plaatsen van kleine windmolens mogelijk door een aantal beleidskaders vast te stellen waarbinnen deze kunnen worden geplaatst. De initiatieven van ondernemende inwoners kunnen zo op een zorgvuldige manier tot stand komen.

Gevraagd besluit:

1. Vast te stellen dat de raad kleine windmolens in de bestemmingsplannen onder de noemers 'Buitengebied Woerden, Kamerik, Zegveld'; 'Buitengebied Harmelen' en 'Bedrijventerreinen' mogelijk wil maken;
  2. Het beleidskader kleine windmolens in de gemeente Woerden (bijlage 1) vast te stellen, waarvan de belangrijkste punten zijn:
    - a. Kleine windmolens (tot een ashoogte van 20 meter) op of nabij bestaande bouwpercelen in het buitengebied op of bedrijventerrein worden onder voorwaarden toegestaan in de gemeente Woerden;
    - b. Voor het plaatsen van een kleine windmolen moet een aanvraag worden gedaan waarbij het verzoek aan de kaders van de beleidsnotitie wordt getoetst;
    - c. Op deze manier kan de plaatsing van kleine windmolens worden geïnitieerd door ondernemende inwoners en op een zorgvuldige manier worden gefaciliteerd door de gemeente.
  3. Het college opdracht te geven de bestemmingsplannen aan te passen conform beslispunten 1 en 2 middels een paraplubestemmingsplan, dat op de kortst mogelijke termijn wordt opgesteld, ter inzage gelegd en voor besluitvorming wordt voorgelegd aan de gemeenteraad;
  4. Vooruitlopend op de vaststelling van het paraplubestemmingsplan, aanvragen voor kleine windmolens te vergunnen door middel van een tijdelijke afwijking van het bestemmingsplan waarbij wordt getoetst aan het beleidskader kleine windmolens.
  5. Het beleidskader op de voorgeschreven wijze bekend te maken in het gemeenteblad en onder de aandacht van inwoners en ondernemers te brengen via de gebruikelijke communicatiekanalen en stakeholders.
-

Inleiding en kern van de zaak

Woerden wil de transitie naar duurzame energie graag samen met inwoners en ondernemers vormgeven. Initiatieven worden daarom ondersteund. Het raadsbreed aangenomen initiatiefvoorstel inzake de routekaart energietransitie ([pdf](#)), beschrijft de rol van de gemeente in dit eerste spoor als faciliterend en informerend. We staan voor een gezamenlijke opgave.

De aandacht gaat op dit moment vooral uit naar spoor 2, het spoor van de grote beleidsontwikkelingen. En niet ten onrechte: de inspanning om te komen tot een Regionale energiestrategie (RES), een beleidskader grootschalige energieopwekking en een warmtevisie is er één van formaat. Toch mag deze inspanning niet ten koste gaan van de initiatieven van inwoners en ondernemers, ofwel, ondernemende inwoners. Immers, een stapsgewijze transitie van onderaf is het meest krachtig en zal de doorslag geven in het succes van de energietransitie als geheel. Het is daarom belangrijk dat de gemeente openstaat voor initiatieven.

Ad. 1. Vast te stellen dat de raad kleine windmolens in de bestemmingsplannen onder de noemers 'Buitengebied Woerden, Kamerik, Zegveld'; 'Buitengebied Harmelen' en 'Bedrijventerreinen' mogelijk wil maken;

Vanuit ondernemende inwoners is er vraag naar het mogelijk maken van kleine windmolens (tot een ashoogte van 20 meter) in de gemeente Woerden. De reden hiervoor is dat een combinatie van wind, zon en later opslag de beste voorbereiding is op de toekomst. Met de combinatie van wind en zon kun je gelijkmatig stroom opwekken: meer wind in de winter, meer zon in de zomer. Door deze gelijkmatige opwekking is verzwaring van de aansluiting niet nodig en zijn opwek en verbruik goed op elkaar afgestemd. Dit maakt de combinatie van wind en zon altijd interessanter dan alleen wind of alleen zon. Ook zijn er hierdoor geen problemen met netverzwaring (zoals met grote zonnepanelen of zonnedaken) omdat de installatie primair voor eigen verbruik is bedoeld. Met name agrarische ondernemers in de gemeente Woerden zijn hierin voor hun bedrijfsvoering geïnteresseerd. Nieuwe marktpartijen (bijvoorbeeld: [EAZ Wind](#)) in combinatie met stimulering vanuit markt (zoals Campina) en overheid (regeling Jonge Boeren) jagen investeringen in dit type energietransitie ook aan.

In de provinciale bestemmingsplannen is het plaatsen van kleine windmolens met een ashoogte tot 20 meter toegestaan. Woerden beperkt dit op dit moment tot een ashoogte van 12 meter. Dit is ook lager dan een aantal buurgemeenten (Oudewater, Ronde Venen). Aanvragen die hoger zijn, en daarmee meer rendabel, worden nu geweigerd. Dit initiatiefvoorstel maakt het plaatsen van kleine windmolens binnen of nabij bestaande bouwpercelen mogelijk door een aantal beleidskaders vast te stellen waarbinnen deze kunnen worden geplaatst en door opdracht te geven aan het college om te komen tot een aanpassing van de geldende bestemmingsplannen. De initiatieven van ondernemende inwoners kunnen zo op een zorgvuldige manier tot stand komen. Het beleidskader (bijlage 1) is opgesteld met hulp (ambtelijke bijstand) uit de gemeentelijke organisatie voor inhoudelijk, juridisch en ruimtelijk advies.

Ad. 2. Het beleidskader kleine windmolens in de gemeente Woerden (bijlage 1) vast te stellen, waarvan de belangrijkste punten zijn:

a) *Kleine windmolens (tot 20 meter hoogte) op of nabij bestaande bouwpercelen in het buitengebied op of bedrijventerrein, worden onder voorwaarden toegestaan in de gemeente Woerden;*

- Voor een ashoogte van 20 meter is gekozen omdat hiermee onderscheid wordt gemaakt met grootschalige energieopwekking. Voor grootschalige energieopwekking wordt een ander spoor gevolgd. Op 6 juni is de startnotitie daartoe vastgesteld ([pdf](#)), inmiddels is het participatietraject hiervoor gestart.
  - Kleinschalige energieopwekking betreft opwekking voor eigen gebruik en beperkte terug-levering aan het net (in daluren van eigen gebruik). De grens van 20 meter wordt ook gehanteerd door de provincie in de concept Omgevingsvisie waarin ook is opgenomen dat tussen de 20 en 60 meter geen windmolens worden geplaatst vanwege ruimtelijke impact en beperkte schaalvoordelen.
  - Conform de concept Omgevingsvisie van de provincie wordt het plaatsen van kleine windmolens toegestaan op of nabij bestaande bouwpercelen, dit om de omgevingskwaliteit niet onnodig aan te tasten. Belangrijk is te toetsen op een goede inpassing in de erf- en bebouwingsstructuur.
  - Als afbakening is gekozen om deze beleidsnotitie van toepassing te laten zijn op bestemmingsplannen buitengebied en bedrijventerrein. Daar waar het de bebouwde omgeving betreft is een nauwkeuriger afweging nodig van de gevolgen voor de omgeving (andere bewoners), welke onderdeel kan zijn van het afwegingskader grootschalige energieopwekking.
  - Bij de toetsing wordt gebruik gemaakt van de gestelde normen conform de IEC 61400-2 certificering voor miniwind, kleine windturbines en kleine windenergiesystemen.
-

---

b) Voor het plaatsen van een kleine windmolen moet een aanvraag worden gedaan waarbij het verzoek aan de kaders van de beleidsnotitie wordt getoetst;

Voor indieners, overige belanghebbenden en de gemeente is het van belang dat een navolgbaar kader wordt vastgesteld met voldoende ruimte voor een zorgvuldige afweging, maar ook met helderheid ten aanzien van de mogelijkheden. Het kader in de bijlage schept deze duidelijkheid.

c) Op deze manier kan de plaatsing van kleine windmolens worden geïnitieerd door ondernemende inwoners en op een zorgvuldige manier worden gefaciliteerd door de gemeente.

Tot op heden is dit niet het geval en op korte termijn is het opstellen van een dergelijk beleidskader ook niet voorzien. Daarmee kan de gemeente dit type initiatieven niet faciliteren. Vanaf de vaststelling en publicatie van dit kader kan hiervan gebruik worden gemaakt. Hiermee wordt een versnelling bereikt in het mogelijk maken van deze vorm van energieopwekking.

Ad. 3. Het college opdracht te geven de bestemmingsplannen aan te passen conform beslispunten 1 en 2 middels een paraplubestemmingsplan, dat op de kortst mogelijke termijn wordt opgesteld, ter inzage gelegd en voor besluitvorming wordt voorgelegd aan de gemeenteraad;

In de huidige bestemmingsplannen van de gemeente Woerden wordt toestemming gegeven voor windmolens tot een bouwhoogte van 12 meter. Hier dient een aanpassing op plaats te vinden. Omdat dit zorgvuldig en juridisch juist moet gebeuren laat de initiatiefnemer deze taak bij het college. Dit geldt uiteraard ook voor verdere borging in de Woerdense omgevingsvisie en omgevingsplan. Met beslispunt 3 krijgt het college de opdracht om de bestemmingsplannen te wijzigen met het opstellen van een paraplubestemmingsplan dat op de kortst mogelijke termijn wordt opgesteld en conform de gebruikelijke procedure, ter inzage wordt gelegd en vervolgens aan de raad voor besluitvorming wordt voorlegd. Dit initiatiefvoorstel krijgt daarmee een verankering in de ruimtelijke plannen van de gemeente Woerden, op een zorgvuldige wijze.

Ad. 4. Vooruitlopend op de vaststelling van het paraplubestemmingsplan, aanvragen voor kleine windmolens te vergunnen door middel van een tijdelijke afwijking van het bestemmingsplan waarbij wordt getoetst aan het beleidskader kleine windmolens.

Op grond van artikel 4 lid 11 bijlage II bor kan een tijdelijke omgevingsvergunning worden verleend voor het afwijken van gebruiksregels en bouwregels uit het bestemmingsplan. Dit betekent dat na vaststelling van de beleidsregels, omgevingsvergunningen voor kleine windmolens tot 20 meter tijdelijk zouden kunnen worden verleend. De onderbouwing hiervoor is dat er een paraplubestemmingsplan in voorbereiding is waarin kleine windmolens met een ashoogte van 20 meter met een binnenplanse afwijking worden toegestaan. Vooruitlopend hierop is het mogelijk om met een tijdelijke afwijking medewerking te verlenen mits voldaan wordt aan de vastgestelde beleidsregels.

Ad. 5. Het beleidskader op de voorgeschreven wijze bekend te maken in het gemeenteblad en onder de aandacht van inwoners en ondernemers te brengen via de gebruikelijke communicatiekanalen en stakeholders.

Gedurende het proces van bestuurlijke wederhoor van dit voorstel wordt ook aandacht gevraagd voor het concept kader, zodat belanghebbenden reactie kunnen geven op het concept kader. Deze worden betrokken bij het uiteindelijke voorstel.

Voorgesteld wordt om het beleidskader na vaststelling op de voorgeschreven wijze bekend te maken in het gemeenteblad en onder de aandacht van inwoners en ondernemers te brengen via de gebruikelijke communicatiekanalen en stakeholders. Op die manier wordt het kader op een zorgvuldige manier rechtsgeldig en weten belanghebbenden ervan.

Participatieproces

- Het idee voor deze beleidsnotitie is van ondernemende inwoners die de indiener hebben benaderd met een breder levende wens om de realisatie van kleine windturbines in Woerden mogelijk te maken. Daarmee komt dit voorstel bottom-up tot stand.
  - De concept nota is voorgelegd aan het college voor ambtelijke wederhoor. Eerder is al een gesprek gevoerd met de Commissie Ruimtelijke kwaliteit en Erfgoed (woensdag 29 januari jl.), zie bijlage 3. Dit voorstel krijgt ook nog een bestuurlijke reactie van het college.
  - Belanghebbende inwoners kunnen ook reacties indienen bij de initiatiefnemer. Deze worden waar nodig verwerkt in het uiteindelijke voorstel dat door de gemeenteraad wordt vastgesteld.
-

Kantttekeningen, risico's, alternatieven

- Dit voorstel komt gelijktijdig met het reeds gestarte participatieproces inzake grootschalige energieopwekking binnen de gemeente Woerden. Dat proces loopt tot aan de zomer van 2020. Voor inwoners kan dit verwarrend zijn, dat de gemeente zowel het ene proces in participatie vormgeeft als dat dit initiatiefvoorstel van de raad reeds in besluitvorming komt. Een goede uitleg is noodzakelijk. De argumentatie hiervoor is dat dit geen grootschalige, maar kleinschalige energieopwekking betreft (ook conform de visie van de provincie), dat de bestaande regels in het bestemmingsplan worden verruimd om de economische toepasbaarheid te vergroten. Dat rechtvaardigt een afzonderlijk, sneller traject. Bovendien komt het initiatief hiervoor vanuit de samenleving en (vervolgens) de raad zelf, wat goed uitlegbaar is. De impact tenslotte van dit type windmolens is vele malen kleiner dan bij grootschalige energieopwekking, getuige ook voorbeelden bij andere gemeenten.
- Indien dit voorstel wordt aangenomen bestaat het risico dat een initiatief wordt ingediend voor plaatsing van een kleine windmolen op een locatie die niet gewenst is en niet binnen het kader voorzien. De commissie ruimtelijke kwaliteit en erfgoed benoemt hierbij ook de zorg ten aanzien van mogelijke verrommeling van het landschap. Door een zorgvuldige borging van een aantal kwaliteits- en inpassingseisen in de voorliggende beleidsregels wordt deze zorg zoveel mogelijk ondervangen. Daarnaast is als een hardheidsclausule opgenomen in het beleidskader.
- Indien dit voorstel wordt aangenomen kan het voorkomen dat de uiteindelijke uitkomst van het kader grootschalige energieopwekking impact heeft op de beleidskaders van dit voorstel. De kans daarop is gering gezien de eisen die aan grootschalige windenergie worden gesteld, bijvoorbeeld ten aanzien van de afstand tot de bebouwing. Beheersmaatregel is het te zijner tijd hierop aanpassen van de beleidskaders.
- Dit voorstel maakt het mogelijk om tussen het vaststellen van het beleidskader door de raad en het opstellen van een paraplubestemmingsplan een tijdelijke vergunning voor een kleine windmolen te verlenen. Kanttekening is dat een tijdelijke vergunning na vaststelling van het bestemmingsplan definitief moeten worden aangevraagd en verstrekt voor permanente plaatsing. Het ligt in de verwachting dat voor deze tijdelijke vergunningaanvraag voor kleine windmolens geen subsidie wordt verstrekt door derden aan de initiatiefnemer.

Financiële gevolgen

Klein. De financiële consequenties van aanvragen zijn via de ruimtelijke leges geregeld en worden op die wijze kostendekkend gefinancierd. Dit initiatiefvoorstel bespaard de ambtelijke organisatie kosten om te komen tot beleid. Er zal wel inzet van ambtelijke uren nodig zijn voor het opstellen van een paraplubestemmingsplan.

Communicatie en vervolgproces

Gedurende het proces van bestuurlijke wederhoor van dit voorstel wordt ook aandacht gevraagd voor het concept kader, zodat belanghebbenden reactie kunnen geven op het concept kader. Deze worden betrokken bij het uiteindelijke voorstel.

Na vaststelling van het voorstel door de gemeenteraad wordt dit op de voorgeschreven wijze bekend gemaakt in het gemeenteblad en onder de aandacht van inwoners en ondernemers gebracht via de gebruikelijke communicatiekanalen en stakeholders. Daarna wordt een paraplubestemmingsplan opgesteld volgens de gebruikelijke ruimtelijke procedure.

Bevoegdheid gemeenteraad

De raad heeft een kaderstellende rol op grond van zijn regelgevende bevoegdheden.

De gemeentewet geeft leden van de raad het recht van initiatief op grond van artikel 147a.

Bijlagen

1. Verbeelding van kleine windmolens in het buitengebied
2. Notitie Beleidskader kleine windmolens in de gemeente Woerden
3. Notitie advies en reactie op het advies van de commissie ruimtelijke kwaliteit en erfgoed

---

De indiener(s);

Job van Meijeren
Raadslid

Verbeelding van kleine windmolens in het buitengebied

Bijlage 1

Bron: NRC, 19 augustus 2019

Bron: EAZwind.com

Notitie

Beleidskader kleine windmolens in Woerden

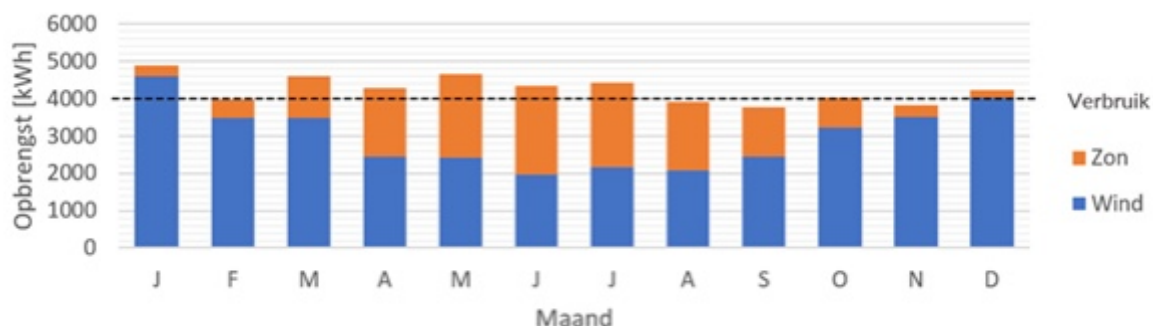
Datum: 5 februari 2020

Opgesteld door: Job van Meijeren

1. Inleiding en aanleiding

De energietransitie krijgt ook in de gemeente Woerden handen en voeten in de komende jaren. In 2017 is het voorstel 'Naar een duurzame samenleving' vastgesteld in de gemeenteraad van Woerden. Bij het opstellen van dit voorstel waren veel inwoners en ondernemers betrokken. Woerden werkt inmiddels aan het maken van een Regionale Energie Strategie, samen met de partners uit de U16. Tegelijk wordt gewerkt aan een beleidskader voor grootschalige energieopwekking. De raad heeft de startnotitie hiervoor (mei 2019) en het participatieproces (december 2019) vastgesteld.

Voor duurzame energieopwekking worden door inwoners en ondernemers op kleine schaal volop initiatieven ondernomen. Woerdense ondernemers leggen steeds vaker zonnepanelen op hun daken, vele inwoners inmiddels ook. Ook worden er significant meer warmtepompen geïnstalleerd en maakt de woningcorporatie GroenWest met haar woningen ieder jaar honderden energiestappen. Een onderdeel dat nog ontbreekt is de toepassing van kleinschalige windenergie, dit wordt nu alleen tot 12 meter toegestaan, wat in de praktijk niet rendabel blijkt voor een businesscase. Kleine windmolens met een ashoogte tot 20 meter kunnen een aanvulling zijn op de bestaande energiemix in de gemeente Woerden. Een combinatie van wind, zon en later opslag is een goede voorbereiding op de toekomst voor (agrarische bedrijven). Met de combinatie van wind en zon kun je gelijkmatig stroom opwekken: wind in de winter, zon in de zomer. Door deze gelijkmatige opwekking is verzwaring van de aansluiting niet nodig en zijn opwek en verbruik goed op elkaar afgestemd. Dit maakt de combinatie van wind en zon interessanter dan alleen wind of alleen zon. Ook zijn er hierdoor geen problemen met netverzwaring (zoals met grote zonnevelden of zonnedaken) omdat de installatie primair voor eigen verbruik is bedoeld.

In 2015 heeft de gemeenteraad opdracht gegeven om dit onderdeel te maken van bestemmingsplannen en uit te werken in de visie op duurzame energieopwekking. Tot op heden worden initiatieven echter afgewezen omdat het bestemmingsplan hier geen ruimte voor biedt. Ook is er geen beleidskader vastgesteld. Dit beleidskader voorziet in deze leemte, ook wordt het bestemmingsplan hierop herzien.

2. Doel van deze beleidsnotitie

Deze beleidsnotitie is een afwegingskader. Het doel van deze beleidsnotitie is het bieden van een toetsingskader voor het mogelijk maken van kleinschalige windturbines in de gemeente Woerden. Omdat deze windturbines een ruimtelijk effect hebben, wordt door de gemeenteraad opdracht gegeven ook in de ruimtelijke plannen van de gemeente Woerden kleinschalige windturbines mogelijk te maken. Deze beleidsregel vormt het afwegingskader om te komen tot een goede ruimtelijke ordening in de gemeente ten aanzien van het inpassen van de kleinschalige windturbines. Indien niet aan de voorwaarden van de beleidsnotitie kan worden voldaan, verleent de gemeente Woerden geen omgevingsvergunning, uitzonderingen daargelaten.

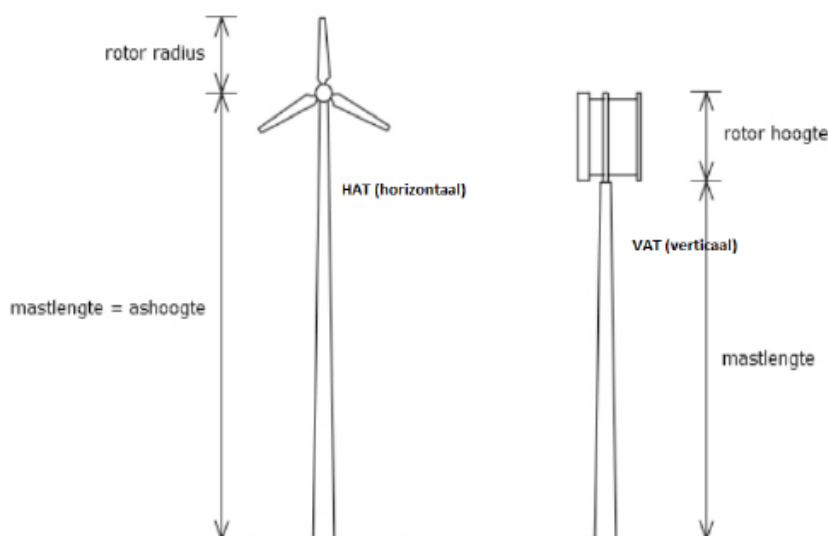
Het College van BenW heeft de bevoegdheid om dit afwegingskader toe te passen. Zij doet dat op grond van Artikel 4:81 eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond hiervan is bepaald dat de gemeente moet handelen overeenkomstig hetgeen in deze notitie door de raad wordt vastgesteld. Dat de gemeente Woerden een beleidsregel kan opstellen omtrent het plaatsen van kleinschalige windturbines, vloeit voort uit een aan de gemeente toekomende bevoegdheid. Dit staat in Artikel 3.1, eerste lid, in samenhang met artikel 3.6, eerste lid, onder c, van de Wet ruimtelijke ordening. De gemeente heeft de bevoegdheid om te bepalen dat er een omgevingsvergunning nodig is voor het bouwen van een kleinschalige windturbine in het buitengebied.

3. Kleine windmolens

Een nieuwe generatie kleine windmolens is in opkomst. De vorige generaties kleine windmolens hadden een beperkte opbrengst voor de relatief hoge kosten. In de bestemmingsplannen van de gemeente Woerden was de plaatsing hiervan mogelijk door de toestemming om bouwwerken te plaatsen tot een ashoogte van 12 meter. Nu is er een nieuwe generatie kleine windmolens op de markt die qua opbrengst en prijs vergelijkbaar of zelfs gunstiger is dan zonnepanelen. Bijvoorbeeld de EAZ-twaalf molen heeft een opbrengst van 30.000 kWh en de kosten hiervan zijn ongeveer 50.000 euro. Hiervoor wordt door de bouwer ook de vergunningaanvraag en de bouw georganiseerd.

Er zijn twee soorten kleine windmolens: met horizontale as en met verticale as. Voor kleine windmolens geldt een maximale ashoogte (mastlengte) van 20 meter. Voor de kleine windmolens geldt de NEN-EN-IEC norm 61400-2 dan wel de Handreiking miniwind en kleine windmolens van Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA).

Figuur 1 – kleine windmolen, begrippen

4. Toetsingskader

a. Afbakening

Woerden wil de nieuwe generatie kleine windmolens mogelijk maken binnen de gemeente. We zien daarom kansen voor het plaatsen van kleine molens bij (agrarische) bedrijven in het buitengebied en op de bedrijventerreinen. In het buitengebied waait het harder, zodat ook een maximale opbrengst gegenereerd kan worden. Daarnaast zien wij kansen op de bedrijventerreinen. Een kleine windmolen is hier niet storend in het beeld op het bedrijventerrein en er zijn vaak minder woningen aanwezig die hinder van de molens kunnen ondervinden. Woongebieden en stad- en dorpskernen worden uitgesloten van windmolens. Dit omdat dit ruimtelijke minder gewenst is, het rendement in stedelijk gebied lager is (door minder wind) en milieutechnisch (de afstand tot woningen) eerder ongewenste situaties ontstaan. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een kleinschalige windmolen moet daarom betrekking hebben op een locatie die is gelegen in een plangebied van de geldende bestemmingsplannen onder de volgende noemer ([link](#)):

- Buitengebied Woerden, Kamerik, Zegveld
- Buitengebied Harmelen
- Bedrijventerreinen

b. Ruimtelijke randvoorwaarden

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een kleinschalige windmolen moet aan de volgende ruimtelijke voorwaarden voldoen.

1. De kleinschalige windmolen wordt geplaatst:
  - a. in het verlengde van de voorgevel van het hoofdgebouw, tenzij wordt aangetoond dat er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het ruimtelijk beeld en de cultuurhistorische karakteristiek van het erf en de omgeving; en ook
  - b. binnen een bouwvlak of nabij een bouwvlak; en ook
  - c. op een passende plek in het erfensemble (in het buitengebied) of in de gebouwenstructuur (op een bedrijventerrein)
  - d. niet in Natura 2000 gebied
2. Kenmerken van de kleinschalige windmolen:
  - a. De ashoogte van een kleinschalige windmolen bedraagt niet meer dan 20,00 meter, gemeten vanaf de gemiddelde hoogte van het bestaande aansluitende afgewerkte maaiveld.
  - b. Ten aanzien van de kleurstelling wordt een kleur geadviseerd die aansluit bij het landschap en niet opvallend is;
  - c. De windmolen is geen drager van opvallende reclame-uitingen;
  - d. Windmolens moeten in hun verschijningsvorm in werkende en in de rusttoestand een evenwichtig beeld vertonen. Windmolens die wat betreft het aantal wieken (bijvoorbeeld twee wieken in plaats van drie of vier) een onrustig beeld opleveren, zijn ongewenst.
3. De afstand van een kleine windmolen tot:
  - a. een andere kleinschalige windmolen bedraagt niet minder dan drie keer de rotordiameter;
  - b. de bijbehorende agrarische bedrijfsbebouwing bedraagt niet meer dan 100,00 meter;
  - c. gasinfrastructuur bedraagt niet minder dan 25,00 meter;
  - d. hoogspanningsinfrastructuur bedraagt niet minder dan de maximale werpafstand bij twee keer het nominaal toerental van de kleinschalige windmolen;
  - e. de meest nabijgelegen woonbestemming of een andere bestemming waar mensen permanent verblijven, niet zijnde een bedrijfswoning bedraagt niet minder dan vier maal de ashoogte van de windmolen;
  - f. openbaar gebied is zodanig dat de wieken of de constructie van de kleinschalige windmolen niet overhangt boven openbaar gebied.

4. De gemeente Woerden kan nadere eisen stellen aan de plaats, omvang en gebruik van de kleinschalige windmolen ten behoeve van:
  - a. de bezonnings situatie;
  - b. lichttoetreding in nabijgelegen bebouwing;
  - c. zichtlijnen of visuele hinder;
  - d. het voorkomen van slagschaduw;
  - e. risico's voor gevoelige of kwetsbare objecten;
  - f. geluidshinder, voor een kleine windturbine met een roterdiameter van 2 meter of meer is een melding activiteitenbesluit milieubeheer verplicht, waarbij ook een akoestisch onderzoek een verplichting is;
  - g. de mogelijkheid tot voortzetting dan wel uitbreiding van een bestaand bedrijf.

c. Randvoorwaarden wet- en regelgeving

1. Kleinschalige windturbines moeten aan alle relevante wet- en regelgeving voldoen, met speciale aandacht voor de Wet Milieubeheer en de Provinciale Milieuverordening Utrecht (en hun eventuele rechtsopvolgers).
2. Kleinschalige windturbines moeten voldoen aan de NEN-EN-IEC norm 61400-2 dan wel de eisen uit de Handreiking miniwind en kleine windmolens van Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA).
3. Bij de aanvraag dient de aanvrager zijn verzoek te onderbouwen met de in de NWEA Afvinklijst genoemde aspecten van de aanvraag, te weten: situatietekening, tekening windturbine, constructieberekeningen windmolen, constructieberekeningen fundering, grondonderzoek en de milieumelding: geluidsproductie informatie

d. Overige randvoorwaarden

Voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een kleinschalige windturbine gelden, naast de bovenstaande randvoorwaarden, ook de volgende regels:

1. De energieopwekking van de kleinschalige windturbine is niet bestemd voor commerciële doeleinden maar enkel ten behoeve van het verbruik van het (agrarische) bedrijf, het aantal kleine windmolens per bedrijf is daarom gemaximeerd op drie;
2. Indien in een lintbebouwing al kleinschalige windmolens zijn geplaatst geldt dat de hiervoor gekozen locatie in het erfensemble (indien mogelijk) trendsettend is voor volgende aanvragen in de lintstructuur.
3. Initiatieven die in gezamenlijkheid worden ontwikkeld stelt de gemeente Woerden zeer op prijs. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een ontwikkeling van een aantal ondernemers, bijvoorbeeld ook in combinatie met zon op (stal)dak en energieopslag).
4. Het college van burgemeester en wethouders wijst een verzoek om een omgevingsvergunning voor een kleinschalige windturbine af indien voor een of meer belanghebbenden een toewijzing van de omgevingsvergunning wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zou zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doel.

Notitie (bijlage 3)

Advies en reactie op het advies van de commissie ruimtelijke kwaliteit en erfgoed

Datum: 5 februari 2020
Opgesteld door: Job van Meijeren

Op 29 januari heeft een gesprek plaatsgevonden met de Commissie Ruimtelijke kwaliteit en erfgoed van de gemeente Woerden. Hierbij is het concept initiatiefvoorstel besproken met de commissie. Bij deze bespreking waren aanwezig de heer J. van Meijeren (steller) en de heer K. Beek (ambtelijke bijstand). Het advies is integraal opgenomen. Deze notitie geeft ook een reactie op de adviespunten van de commissie.

Advies

COMMISSIE VOOR RUIMTELIJKE KWALITEIT & ERFGOED

Verslag van 315e vergadering woensdag 29 jan. 2020, gemeentehuis De Blekerij 14, kamer 1

Beleid kleine windmolens

Toelichting Krispijn Beek (projectleider energie) en Job van Meijeren (raadslid)

De heer Van Meijeren heeft een initiatiefvoorstel voor beleidsregels m.b.t. kleine windmolens in het buitengebied en op bedrijfsterreinen, dat hij -op advies van wethouder de Weger- graag eerst wil afstemmen met de commissie. Het beleid kan verankerd worden via een paraplu-bestemmingsplan.

De commissie adviseert het beleidsdocument aan te scherpen en doet daartoe suggesties. Wildgroei moet voorkomen worden. Zo dient de windmolen als bedrijfsobject gezien te worden en hoort daarom binnen het bouwvlak thuis en bijvoorbeeld niet op een naastgelegen perceel waardoor het doorzicht in het (slagen-)landschap belemmerd wordt. De hoeveelheid opgewekte energie zou beperkt moeten worden tot 'uitsluitend voor eigen gebruik'. De commissie mist node de inbreng van de afd. Stedenbouw van de gemeente.

Uitgangspunten m.b.t. de (door de commissie zeer gewenste) structuur en ruimtelijke samenhang van deze ingrepen moeten door die afdeling worden geformuleerd.

Wat de hoogte betreft wordt geadviseerd ook een minimale hoogte op te nemen zodat het draaiende deel zo min mogelijk belemmerend is voor het uitzicht. Windmolens mogen geen reclaimedragers worden.

Terughoudend kleurgebruik, passend op de locatie.

Per gebied of ontginningslint zou sprake kunnen zijn van een trendsetter.

Belangrijk is het karakteristieke landschap te behouden. Raadzaam is het advies van de provinciale ervenconsulent hiervoor nog in te winnen.

Conclusie: *Wildgroei en verrommeling van het landschap moet voorkomen worden. Het huidige document (concept) dient op dit punt meer aangescherpt te worden.*

Verder adviseert de commissie in het document meer afbeeldingen op te nemen, zodat meer duidelijk is wat bedoeld wordt, en wat de impact is op de omgeving.

Reactie

De commissie voor ruimtelijke kwaliteit en erfgoed heeft behartigenswaardige adviezen meegegeven in de bespreking van dit concept initiatiefvoorstel. Naar aanleiding hiervan zijn in het concept voorstel een aantal wijzigingen doorgevoerd om tegemoet te komen aan de zorg van de commissie dat bij te weinig kaders wildgroei en verrommeling van het landschap zou kunnen ontstaan. Het document is daarop aangescherpt. Ook zijn, zoals geadviseerd, afbeeldingen opgenomen in de bijlage.

De bespreking heeft geresulteerd in de hierna genoemde wijzigingen.

Onder a. **Ruimtelijke randvoorwaarden** heeft een wijziging plaatsgevonden van de tekst van de voorwaarden.

- Opgenomen is dat kleinschalige windmolens moeten worden geplaatst: *'in het verlengde van de voorgevel van het hoofdgebouw'*. Dit betreft een juridische en inhoudelijke verbetering van de eerdere tekst: *'achter de voorgevel van het hoofdgebouw'*.
- Opgenomen is de voorwaarde voor plaatsing *'binnen een bouwvlak of nabij een bouwvlak'*. In de conceptversie die met de commissie is besproken was 'nabij' gespecificeerd tot 25 meter. Gekozen is nu het kader van de concept Omgevingsvisie van de provincie te volgen.
- Toegevoegd is *'op een passende plek in het erfensemble (in het buitengebied) of in de gebouwenstructuur (op een bedrijventerrein)'* om de zorg van de commissie over het risico op verrommeling van het landschap tegemoet te komen. Dit biedt ook de mogelijkheid om dit kwalitatief te beoordelen bij de vergunningverlening. Hierbij kan eventueel advies worden ingewonnen bij erfconsulenten van de provincie Utrecht.
- Toegevoegd is dat de windmolen geen drager is van opvallende reclame-uitingen (2c).

Onder d. **Overige randvoorwaarden** is toegevoegd:

- Dat *'het aantal kleine windmolens per bedrijf (..) gemaximeerd is op drie'*, dit omdat het uitgangspunt is dat de opwekking de eigen energievoorziening beoogt.
- Dat *'Indien in een lintbebouwing al kleinschalige windmolens zijn geplaatst geldt dat de hiervoor gekozen locatie in het erfensemble (indien mogelijk) trendsettend is voor volgende aanvragen in de lintstructuur.'* Hiermee wordt gewaarborgd dat in het landschap een eenduidige plek van de kleine windmolens in de erfensembles van een lintbebouwing wordt gekozen.

Naar aanleiding van advies van de ODRU is daarnaast punt A4f inzake geluidshinder uitgebreid. Meer precies is aangegeven waaraan moet worden voldaan. Daarnaast is punt C, eerste lid inzake de geldende wet- en regelgeving uitgebreid, door specifiek te noemen welke wet- en regelgeving in elk geval van toepassing was. Dit is echter niet afgebakend omdat toekomstige wetswijzigingen ook onder deze titel dienen te blijven vallen.